

2

Bridž samo u ovoj zemlji igra trideset miliona ljudi, ali malo njih ima predstavu kakav život – i bridž – žive ‘internacionalci’, ona retka nekolicina koja je dosegla svetski nivo u sportu koji je umno najzahtevniji i najzahvalniji na svetu. Način života šampiona, a pogotovu njegova stručnost, su znatno različiti nego kod stanovnika predgrađa koji igra kućni bridž sa prijateljima subotom uveče. Život šampiona može da bude uzbudljiv i da donosi novac, ali u njemu nema sigurnosti.

Prvi put sam uzbudljivu stranu video leta 1970. Pre toga nikada nisam bio u Evropi, ali su mi moji skromni uspesi na lokalnim i regionalnim turnirima doneli poziv od Gledis Kolijer¹, poznate američke igračice, da joj budem partner na svetskom prvenstvu mešovitih parova u Stokholmu. Turnir na koji smo išli održava se jednom u četiri godine i sastoji se od tri takmičenja: turnira Mešovitih parova, Damskih parova i Otvoreni turnir parova. Najprestižniji je Otvoreni turnir parova, čiji se pobednici u nekim krugovima smatraju svetskim šampionima. Ja sam se takmičio samo u kategoriji Mešovitih parova.

Ovo je bilo moje prvo međunarodno takmičenje i nisam znao kako ću da prođem. Da sam bio realističan znao bih, ali imao sam dvadeset četiri godine i tužan nedostatak poniznosti.

“Gledis”, rekao sam, “možemo da pobedimo.”

“Drago mi je što misliš da imamo šanse”, rekla je blago.

Dvesta dvadeset osam parova se takmičilo na svetskom prvenstvu mešovitih parova. U Stokholm su došli predstavnici više od četrdeset zemalja sa svih kontinenata. U SSSR su bridž klubovi bili zabranjeni, sa objašnjenjem da okupljaju opoziciju. Ovo je možda bilo tačno, ali takva odluka za mene nije imala smisla. Nije li Sovjetski Savez proizveo velike šahiste? Bridž je svakako igra koja zahteva iste velike mentalne napore i, u većini zemalja, bridž klub je najbolje mesto za učenje bridža.

---

¹ *Gledys Collier*, r . 1922. Pobednica nekoliko značajnih damskih i miks takmičenja.*prim.Urednika*

Bridž je jedna od retkih igara koja se može porediti sa šahom kada je težina u pitanju. Semjuel Reševski, dugogodišnji šahovski prvak SAD, zakleo se jednom da će da postane vrhunski bridžista. Reševski je mogao da igra šah protiv trideset različitih ljudi u isto vreme i da ih sve pobedi. Upotrebio je sav svoj izuzetni intelekt da postane bridž šampion i u potpunosti propao. Volter Braun, trenutni šahovski prvak SAD, voli begkemon i bridž. Osrednji je u begkemonu i užasan u bridžu.

Bridž stručnjak Džordž A. V. Bem¹ raspravljao je o razlikama između bridža i šaha: “Najefikasniji trening za budućeg vrhunskog šahistu može da bude da ga izolujete na pusto ostrvo sa bibliotekom velikih šahovskih partija i analizama velikih majstora. Posle godina izolacije on može da se pojavi spreman da izazove najbolje. Sa sličnim treningom, mladi igrač bridža bi za malo vremena bio izgubljen. On bi znao malo ili nimalo o tome kako da manipuliše protivnicima ili razmazi partnere.”

Obračun u Stokholmu se zasnivao na meč poenima, ne na IMP. ACBL definiše meč poene kao “način turnirskog obračuna u kom se poredе dva ili više rezultata. Par dobija jedan poen za svaki par od kog je bolji i pola poena za svaki par sa kojim je izjednačen”. Na primer, ako 228 parova igra istu podelu (114 parova će da budu North–South, a 114 East–West), maksimalan broj meč poena koji par može da osvoji po jednoj podeli biće 113. Svi rezultati North–South parova se međusobno poredе da se dobije ukupan broj meč poena koje je svaki par osvojio; slično tome, međusobno se poredе rezultati East–West parova. Ako North–South par ima bolji rezultat od 90 parova i gori od 23 para, par osvaja 90 meč poena. Tehnički izraz za ovo je ‘obračun kroz polje’².

Nekoliko dana pre početka svetskog prvenstva parova u Stokholmu je održan *Bermuda Boul*. Svake godine³ se održava takmičenje za naslov svetskog ekipnog prvaka (ekipa na svetskom prvenstvu ima šest igrača). Tri od četiri godine svetski ekipni prvak se postaje na *Bermuda Boulu*. Svake četvrte godine postaje se na Olimpijadi. Olimpijada i *Bermuda Boul* su 1976. prvi put održani iste godine. Titula svetskog ekipnog prvaka je daleko najvažnija u bridžu.

Gledis i ja smo rano došli u Stokholm da možemo da gledamo *Bermuda Boul*. Amerika je imala bolje šanse da pobedi nego godinama ranije. SAD su predstavljali Dalaski asovi, profesionalna ekipa igrača koju je organizovao multimilioner Ajra Korn⁴, izvršni direktor *Mičigen Dženeral Korporejšn*. Njegov cilj je bio da vrati titulu svetskog prvaka natrag u Ameriku. Korn je angažovao šest najboljih igrača Sjedinjenih Država, dao im velike plate i doveo ih u Dalas sa svim plaćenim

¹George Boehm, 1922-93. Bridž teoretičar i publicist. *prim.Urednika*

²Scoring Across the Field. *prim.Prevodioca*

³Od 1985 – svake neparne godine. *prim.Urednika*

⁴Ira Corn, 1921-82. Neigrajući kapiten i sponzor čuvenih Dalaskih asova (*Aces Team*). Autor bestselera “Igrajte bridž sa Asovima” (*Play Bridge with the Aces*). *prim.Urednika*

troškovima. Ali, za te igrače to nije bio piknik. Korn je bio fanatičan u svojoj težnji za uspehom.

Ajra Korn je zaposlio penzionisanog vazduhoplovnog pukovnika Džozefa Muze-mekija¹ da posmatra i nadgleda igrače i stara se o tome da uvek budu u izuzetnoj fizičkoj i duhovnoj kondiciji. Korn je čak koristio kompjuter da pomaže igračima koje je spremao. Muzemeki je uveo seriju nagrada i kazni; igrač je mogao da bude kažnjen zbog 'nebrižnosti' ili 'nepažnje' za bridž stolom. Muzemeki je u šali ponosno nosio unaokolo paradnu palicu. Redovno je sprovodio kontrole kreveta.

Pet ekipa se takmičilo 1970. na *Bermuda Boulu*. Svi oni su – osim Italije, prvaka koji brani titulu – zaradili pravo da igraju za naslov svetskog prvaka pobedivši u serijama iscrpljujućih eliminacija. Tih pet ekipa bile su Sjedinjene Države, Italija, Brazil, Tajvan i Norveška. Razlog što su SAD imale velike šanse za pobedu je bio što se dugogodišnji svetski prvak, Plavi tim, privremeno povukao.

Šest Amerikanaca u Dalaskim Asovima bili su Džejms Džekobi (sin slavnog bridž kolumniste), Robert Volf, Majkl Lorens (sa trideset godina najmlađi član ekipe), Robert Haman (uspešni posrednik u osiguranju), Robert Goldman i Vilijem Ajzenberg² (čija je nespremnost da prisustvuje proverama kreveta bilo uzrok stalnog Muzemekijevog nerviranja). Ajzenberg je bio najzanimljiviji među američkim igračima. Nadimak mu je bio Brodvej Bili. Godine 1975. u Las Vegasu postao je svetski prvak u bek-gemonu i tako osvojio gotovo 20.000 dolara novčane nagrade, da ne spominjem šta je sve mogao da uzme usput.

Ajra Korn je sastavio zaista dobru ekipu. Bobi Volf iz San Antonija imao je diplomu Univerziteta Trinita. Diploma Džima Džekobija je bila sa Notr Dama. Bob Goldman je bio bivši teniski šampion. Majk Lorens je postao vrlo poznati pisac. Brodvej Bili Ajzenberg je bio 'kod kuće' u Kevendišu, verovatno najslavnijem američkom bridž klubu.

---

¹Joseph Musemeci, r. 1921. Trener i pisac. Osvajač nekoliko regionalnih tamičenja. *prim. Urednika*

²James Jacoby, 1933-91, osvajač *Bermuda Boula* 1970. i 71, pobednik na svetskom prvenstvu mešoviti timova 1972. i na Olimpijadi 1988. Drugoplasirani na *Bermuda Boulu* 1963. i 73, kao i na Olimpijadi 1972. Zajedno sa ocem Osvaldom autor jedne od najznačajnijih bridž konvencija – *Džekobi transfera* (*Jacoby Transfer Bid*) i nešto manje popularne *Jacoby 2NT*; Robert Wolff, osvajač devet titula svetskog prvaka, među kojima su najznačajnije šest pobjeda na *Bermuda Boulu* 1970, 71, 77, 83, 85. i 87. Predsednik Svetske bridž federacije 1992-94. G. Volf, izgleda, nije samo moćan nego i sujetan čovek. Dovoljno moćan da izdejstvuje da se u Bridž enciklopediji ne štampa podatak o godini njegovog rođenja i dovoljno sujetan da mu je do toga stalo. Kada sam ga upoznao, na *Bermuda Boulu* 1997. u Hamametu, Tunis, ostavljao je utisak krepkog šezdesetpetogodišnjaka; Michael Lawrence, r. 1940, izuzetno plodan bridž autor, osvajač *Bermuda Boula* 1970, 71. i 87; Robert Hamman, r. 1938, pobednik na *Bermuda Boulu* 1970, 71, 77, 83, 85. i 87. i na Olimpijadi 1988; Robert Goldman, r. 1938, značajan teoretičar (*Kickback*, *Exclusion Blackwood*), pobednik na *Bermuda Boulu* 1970, 71. i 79; William Eisenberg, r. 1937, petostruki osvajač *Bermuda Boula* (1970, 71, 76, 77. i 79.). Poseban kuriozitet leži u činjenici da je to učinio sa četiri različita partnera. *prim. Urednika*

Ajra Korn je unajmio stenografe za vođenje beležaka i koristio SDS 940 kompjuter koji je koštao dva miliona dolara. Asovi su radili šezdeset sati nedeljno za samo jedan cilj: povratak naslova svetskog prvaka u Sjedinjene Države.

Gledis i ja smo pratili gotovo svaki minut *Bermuda Boula*. Takmičenje je trajalo više od nedelju dana i po završetku su Asovi postali prva američka ekipa koja je osvojila svetsko prvenstvo od 1954. Ajra Korn je uspeo. Asovi su 1971. na nacionalnoj televiziji odigrali seriju mečeva protiv Gorenovih zvezda (Norman Kej, Harold Ogast, Piter Leventrit, Bil Griv i Bil Rut)¹.

Pošto Plavi tim i dalje nije nastupao, Asovi ponovo su osvojili *Bermuda Boul* 1971. na Tajvanu. Plavi tim se osvetnički vratio 1972. da pobedi na Olimpijadi u Majamiju. Takođe je osvojio i *Bermuda Boul* 1973. u Brazilu, 1974. u Veneciji i 1975. na Bermudima.

Razgovarao sam sa članovima Asova posle njihove istorijske pobede 1970. Obilazio sam barove sa Majkom Lorensom, večerao sa Bobom Goldmanom, gledao kako Džim Džekobi igra bekgeon za velike pare, ali osoba koja je na mene ostavila najtrajniji utisak bio je Brodvej Bili Ajzenberg. Bili je smatrao da mi trebaju saveti i neštedimice ih nudio: Treba li da skratim kosu i izmenim svoj hipi izgled? Ne. Treba li da pokušam da živim od bridža? Ne. Mogu li da se pridružim Asovima kao šegrt? Da, mogu da dođem na njegovo mesto. Treba li da igram bridž za veće uloge? Da, treba da igram za više nego što mogu da dopustim i da igram protiv njega.

Svetsko prvenstvo mešovitenih parova igralo se u *Sent Erik Holu*, velikom, modernom kongresnom centru u predgrađu Stokholma. Odseo sam u hotelu *Foresta*, na dvadeset minuta taksijem od mesta održavanja turnira.

Sala u *Sent Eriku* u kojoj smo igrali bila je veća od fudbalskog terena. Morala je da bude, pošto je igralo 456 igrača za 114 stolova, da ne pominjemo veliki broj posmatrača. Sala je bila klimatizirana, a na jednom kraju stajao je ogroman ekran na kom su igrači mogli da prate kako stoje. Informacije su se na ekran slale kompjuterski. To je bilo divno poboljšanje. Na većini turnira igrači ne znaju šta su uradili sve dok se seansa ne završi i ne obavi se dugotrajan posao obračuna za sve parove. Pomoću kompjutera bili smo gotovo trenutno obaveštavani.

U *Sent Eriku Holu* video sam brojne velike igrače, koji su za mene pre toga bili samo imena iz izveštaja. Video sam besmrtnog Terensa Riza² iz Londona, najbo-

---

¹Norman Kay, r. 1927, drugoplasirani na *Bermuda Boulu* 1961. i 67, kao i na Olimpijadi 1968; Peter Leventritt, r. 1916, koautor Šenkenovog sistema, drugoplasirani na *Bermuda Boulu* 1957, 61, 63 i 65; William Grieve, r. 1929, osvajač mnogih značajnih američkih takmičenja; William Root, r. 1923, najpoznatiji kao trener i pisac, drugi na *Bermuda Boulu* 1967. i na Olimpijadi 1968. *prim. Urednika*

²Terence Reese, r. 1913. Najveći engleski igrač svih vremena. Osvajač *Bermuda Boula* 1955. i svetskog parskog prvenstva 1961. Četvorostruki prvak Evrope. Izvanredan i plodan bridž pisac sa preko dvadeset knjiga, od kojih dve, *Reese on Play* i *The Expert Game*, danas svakako predstavljaju klasike. Zajedno sa

ljeg bridž pisca na svetu i pobjednika mnogih međunarodnih prvenstava. Kada sam ga sreo u Stokholmu imao je pedeset sedam godina, bio je potpuno ćelav i njegove oštre crte podsećale su me na ljutitog orla. Skupio sam hrabrost i prišao mu. "Ja sam Alan Sontag iz Sjedinjenih Država, gospodine Riz", rekao sam. "Mislim da sam pročitao sve Vaše knjige."

"Baš lepo", rekao je i otišao.

Nije me bilo briga. I dalje je za mene bio heroj. Verovatno je razmišljao o predstojećem takmičenju.

Terens Riz je bio izuzetno koncentrisan za bridž stolom. Jedan njegov zemljak se kladio da naga manekenka može da pleše oko stola za kojim Riz igra i da on to neće primetiti. Dobio je opkladu. Kasnije se pričalo da je i Riz učestvovao u opkladi. Ne znam je li tako, ali verujem da bi opklada bila svakako dobijena.

Na svetskom prvenstvu u Buenos Airesu 1965. Riz i njegov partner Boris Šapiro¹ bili su optuženi za varanje i Svetska bridž federacija ih je proglasila krivima. Kasnije, mnogo pažljiviji proces² koji je sprovela Britanska bridž liga, doneo je odluku da su nevin. Mišljenja o tom slučaju su i danas kontroverzna. Alan Traskot je napisao knjigu *Veliki bridž skandal*, u kojoj kao da se slaže sa Svetskom bridž federacijom. U knjizi postoje fotografije koje, izgleda, podržavaju njegov stav.

Korneljus Slavenburg³, roterdamski bankar, bio je još jedan među velikim igračima koje sam prvi put video. Kao i Žan Bes⁴, sjajni matematičar iz Švajcarske. I Gabrijel Šagas⁵ iz Brazila. I Konrad K. Čeng⁶, slavni bridž instruktor iz Hsinčua na Tajvanu. I Lukaš Lebjoda⁷, profesor hemije iz poljskog grada Krakova.

Na svetskom prvenstvu mešovitih parova igralo se 120 bordova u četiri odvojene sednice tokom dva dana, svaka po 30 bordova. Nadao sam se da ćemo Gledis i ja

---

Alanom Traskotom zaslužan za revolucionarni doprinos teoriji bridž verovatnoće dat kroz razmatranja tzv. Pravila suženog izbora (*The Rule of Restricted Choice*). *prim.Urednika*

¹Boris Schapiro, r. 1909. Osvajač *Bermuda Boula* 1955 i četiri evropska prvenstva. *prim.Urednika*

²Mnogo pažljiviji proces' engleske federacije predstavljao je lakrdiju koja je za cilj imala da spase obraz uglednom i moćnom Terensu Rizu. Krivicu optuženih nedvosmisleno su dokazali Alan Traskot, Doroti Hejden i Bi Džej Beker o čemu će se opširnije govoriti u devetom poglavlju. *prim.Urednika*

³Cornelis Slavenburg, 1917-81. Višestruki holandski reprezentativac i osvajač svetskog parskog prvenstva 1966. *prim.Urednika*

⁴Jean Besse, r. 1914. Najpoznatiji švajcarski teoretičar i igrač. Predstavljao je Evropu na *Bermuda Boulu* 1954. *prim.Urednika*

⁵Gabriel Chagas, r. 1944. Brazilski igrač i teoretičar (razmatranja o *intra-finesse*). Jedan od ukupno osmorice ljudi koji je osvojio triplu krunu – Olimpijada 1976, *Bermuda Boul* 1989. i svetsko parsko prvenstvo 1990. *prim.Urednika*

⁶Kuen Ren (Konrad) Cheng, r. 1934. Kao reprezentativac Tajvana osvojio je srebrnu medalju na *Bermuda Boulu* 1970. *prim.Urednika*

⁷Lukasz Lebjoda, r. 1943. Poljski reprezentativac i vicešampion Evrope 1970. *prim.Urednika*

odmah krenuti u vođstvo. Umesto toga, bili smo među poslednjima. Nije mi trebalo mnogo da shvatim da nisam dovoljno dobar. Gledis je davala sve od sebe, i više, ali to nije bilo dovoljno kada se uzme u obzir ko joj je bio partner.

Mnogo sam naučio na svom prvom međunarodnom turniru. Prvo, naučio sam da nisam veliki igrač kao što sam mislio. Drugo, najzad mi je ušlo u glavu da, ako hoću da postanem najbolji, moram da igram sa najboljima i protiv njih. Treće i najvažnije, odlučio sam, duboko u sebi, da radim onoliko koliko je potrebno da se postane apsolutno najbolji u igri. Ovo je bilo važno jer sam gotovo stalno igrao već osam godina i bilo bi mi lako da ostavim sve posle prvog međunarodnog takmičenja kada sam shvatio koliki put još moram da pređem. Tačno je da sam igrao protiv nekih od najboljih igrača sveta u Sjedinjenim Državama, ali ništa kao veliki turnir ne pokazuje koliko još ima da se uči.

Posle prve sednice Mešovitog parskog verovao sam da smo Gledis i ja otprilike sto osamdeseti od 228 parova. Bilo je to tužno iskustvo. Nisam mogao da krivim Gledis. Ona je igrala dobro i plašio sam se da je pogledam u oči.

Možda smo po rezultatima bili pri dnu, ali sam ja, što se tiče neomiljenosti među ostalim igračima, bio na samom vrhu. Igrajući protiv holandskog para, frustriran lošim rezultatima koje postizemo, skočio sam i optužio levog protivnika za varanje. I dalje verujem da je varao, a Gledis se sa mnom slaže, ali sam potpuno pogrešno postupio. Umesto da pozovem Direktora turnira, pozvao sam protivnika da izađemo i da se potučemo.

Evo šta se desilo: njegova partnerka, tokom visoko kompetitivne licitacije, dugo je razmišljala pre nego što nas je kazneno kontrirala. On se, po mom mišljenju, rukovodio više sporošću kojom je dala kontru nego svojim kartama, pa je izvadio kontru na tri herca u četiri trefa, boju koju su licitirali. Igrač, prema pravilima bridž etike, ne bi trebalo da iskoristi nikakvu nelegalnu informaciju koju mu je partner dao (kao što je spora kontra, koja indikuje nesigurnost). On je dužan da se potruži na svaki način da *ne* iskoristi takvu informaciju.

U svakom slučaju, postupio sam nepromišljeno i uskoro je postalo jasno da će hladnije glave bolje da prođu. Veliki holandski igrač i bankar, Kornelijus Slavenburg, uskoro je pretvorio situaciju u međunarodni incident. Pedesettrogodišnji Slavenburg bio je velik i impresivan. Nosio je skupo sivo odelo i zračio autoritetom. Oduvek sam želeo da ga upoznam – bio je moj idol – ali ne ovako.

“Šta mislite, ko ste Vi, mladiću?” bile su prve reči koje mi je Slavenburg ikada uputio.

“Alan Sontag, gospodine.”

“Šta hoćete time što optužujete mog prijatelja za varanje i izazivate ga na tuču?”

Želeo sam da dopadnem Slavenburgu. Razmišljao sam da mu zatražim autogram, ali mi se to činilo neprikladnim.

“Nema mesta nasilju u ovoj igri. Vaša ratobornost i arogancija će Vam doneti mnoge neprijatnosti ako dugo ostanete u ovoj igri, u šta sumnjam.”

“Oduvek sam Vam se veoma divio, gospodine”, bilo je najbolje što sam umeo da odgovorim. Ljudi su se skupljali oko nas i slušali.

“Uvredili ste holandski narod! Izvinite se i možda neću izneti optužbe pred Komitet za etiku i ponašanje.”

“Izvinjavam se. Ja...”

“Dobro! Onda je stvar okončana!”

Slavenburg je otišao pre nego što sam udahnuo da kažem bilo šta drugo. Ljudi koji su nas slušali su se stisnutih usana udaljili od mene. Osećao sam se kao kliconoša tifusa. Gledis mi nije nimalo pomogla. “Ako ništa drugo, bar postaješ poznat”, rekla je.

Poslednje tri sednice su bile bolje. Postepeno smo se popravljali i završili kao 57. od 228 parova. Bilo je i svetlih trenutaka. Igrajući protiv Riksi Markus¹ iz Engleske i njenog partnera Žorža Katseflisa² iz Švajcarske (para koji je završio kao drugi na takmičenju) osvojili smo top skor od 113 meč poena kada su nam dali kontru na parcijalni skor tri karo, a mi ga napravili protiv ne baš najbolje odbrane – upisali smo plus 670. Mnogi su smatrali Riksi Markus najboljom igračicom bridža na svetu. Imala je svašta da kaže, nimalo pohvalnoga, svom partneru kada smo odigrali bord. Ovaj bord ih je možda koštao prvog mesta.

Pobednici svetskog prvenstva mešovitih parova bili su Barbara Brir i baron Valdemar K. fon Zedvic – za poklonike bridža Baron – koji su predstavljali Sjedinjene Države. Barbara Brir je tada imala trideset sedam godina.³ Njen partner je imao neverovatnih sedamdeset četiri!

Baron Valdemar K. fon Zedvic predstavlja zapanjujuću figuru u igri koja je dala mnoge značajne ličnosti. Baron je zaista bio baron. Rođen je u Berlinu 1896. i uzeo državljanstvo SAD posle Prvog svetskog rata. Nije bio samo bridž šampion, nego i svetski priznat lingvist i leksikograf. Fon Zedvic je bio član slavnog tima *Sveta Bridža*⁴ koji je 1930. pobedio na prvom ikada održanom međunarodnom meču. On

---

¹*Rixi Markus*, 1910-72. Devetostruka prvakinja Evrope u damskoj konkurenciji. Njenu prvu i poslednju evropsku titulu razdvaja neverovatnih *četdeset* godina (1935-75). Još pet svetskih titula u damskoj i miks konkurenciji čine je, svakako, najuspešnijom igračicom svih vremena. Stručnjaci se, međutim, uglavnom slažu sa konstatacijom da nije bila i nabolja. Ta čast pripada američkoj igračici *Helen Sobel Smith* (1910-69). *prim.Urednika*

²*George Catzefflis*, r. 1931, švajcarski reprezentativac. *prim.Urednika*

³*Barbara Brir*, r. 1923. Autor je džentlmenski za čitavih deset godina podmladio dugogodišnju baronovu partnerku. *prim.Urednika*

⁴Pored Fon Zedvica za ovaj tim su igrali Džozefina i Eli Kalbertson i Teodor Lajtner. *prim.Urednika*

---

i Harold S. Vanderbilt¹ (tvorac, pored još trojice, kontrakt bridža) bili su jedan od najuspješnijih parova svih vremena. Kontrakt bridž je stvoren 1925. i verovatno nije bilo nijednog velikog igrača u istoriji kog Baron nije poznavao. Imao je čast da 1975. pobjedi na turniru nazvanom po njemu, na Fon Zedvicovom Dvostrukom Nokautu.

Baron, koji je imao sedamdeset četiri kada je pobjedio u Stokholmu, sada ima osamdeset i još uvek pobjeđuje na bridž turnirima.² Ne znam nikog drugog ko se u bilo kojoj igri u njegovim godinama takmiči na sličnom nivou.

Ali, ima još nešto po čemu je baron Fon Zedvic neobičan: on je gotovo slep! U Stokholmu je Barbara Brir morala da izgovara koje su karte prošle kako bi Fon Zedvic mogao da prati odigravanje. Kada je licitirao svoje karte, Fon Zedvic je morao da ih drži na inč od lica.

Riksi Markus, drugoplasirana iza Fon Zedvica i Barbare Brir u Stokholmu, izrekla je posle turnira opasku koja je ocenjena kao, najblaže rečeno, bezosećajna. "To što je slep mu je pomoglo da pobjedi", bila je njena analiza. Srećom po sebe, nije proširivala ideju. Pretpostavljam da je bila umorna i razočarana i da svi mi govorimo stvari zbog kojih se posle kajemo.

Ostao sam u Stokholmu na Prvenstvu damskih parova i Otvorenom prvenstvu parova, koja su se odigravala istovremeno. Nisam imao pravo da nastupim na Otvorenom prvenstvu, ali Gledis je sa Karen Elison³ učestvovala na Prvenstvu damskih parova. Iako su žene mogle da nastupaju na Otvorenom prvenstvu, malo ih je to učinilo.

Meri Džejn Farel i Merilin Džonson⁴ su pobile na Prvenstvu damskih parova; Riksi Markus je ponovo bila druga. Otvoreno prvenstvo su osvojili Austrijanci Frederik Babš i Peter Manhart⁵. Njihova pobjeda je zaista bila tesna: imali su 26.634 meč poena, a drugoplasirani 26.630.

Gledis i Karen Elison su završile kao odlične 16. od 80 parova u damskoj konkurenciji.

---

¹Harold Stirling Vanderbilt, 1884-1970. Američki milijarder, tvorac kontrakt bridža. Kao teoretičar postavio je brojne aksiome koji su danas utkani u same temelje igre. *prim.Urednika*

²U vreme pisanja knjige. Baron je umro 5. X 1984. *prim.Urednika*

³Karen Allison, Kanađanka koja je reprezentovala svoju zemlju u otvorenoj (muškoj) konkurenciji na Olimpijadi u Monte Karlu 1976. *prim.Urednika*

⁴Mary Jane Farrell, američka igračica koja pored ove ima još tri svetske titule: u konkurenciji mešovutih parova 1966, *Venis Kup* (*Venice Cup* – pandan *Bermuda Boulu* u damskoj konkurenciji) 1978 i damska Olimpijada 1980; Marilyn Jonson, r. 1928, dugogodišnja partnerka Meri Džejn Farel s kojom je osvojila tri naslova svetske prvakinja. *prim.Urednika*

⁵Fritz Babsch, r. 1933. i Peter Manhardt, r. 1936, najbolji austrijski igrači. *prim.Urednika*

Kada se takmičenje završilo bio sam umoran kao da sam igrao sve turnire, a ne samo turnir mešovitenih parova. Verujem da je za to bilo razloga. Trudio sam se da gledam što više podela, u nadi da ću da usvojim neke od odličnih tehnika kojima raspolažu samo šampioni. Toliko sam se koncentrisao na igru, naročito na odbranu, da me je na kraju svake seanse bolela glava, a grčevi mi savijali leđa. Ali, nisam išao u krevet. Želeo sam da prisustvujem seansama ‘brbljanja’ među igračima, koje neizbežno slede svaki takmičarski dan i traju do ranih jutarnjih sati. Na tim seansama igrači analiziraju bordove koje su igrali i trude se da reše probleme koji se pojavljuju. Usredsređivali su se najviše na bordove u kojima su loše prošli, što je, naravno, najbolji način za poboljšavanje. Zašto se koncentrisati na ono gde ste već dobri?

Rasprave o bordovima koji su pošli naopako je dobar način za samopoboljšanje, ali često dovodi do problema u drugoj oblasti. Mnogi igrači ne vole kritike. Zapravo, mrze ih. U Stokholmu sam video kako se jedan od velikih američkih parova, Džimi Kejn i Čak Berger¹, razilazi zbog rasprava povodom lošeg učinka. Nijedan od njih nije mogao da podnese kritike onog drugog.

Upravo suprotno od onoga što se desilo Kejnu i Bergeru se dogodilo između Edvina Kantara² i Brodvej Bilija Ajzenberga, koji su bili u Stokholmu kao popuno nov par. Kantar je, usput, napisao mnogo knjiga o bridžu i nekada bio šampion u stonom tenisu.

Mnoštvo površinskih razlika je postojalo između Kantara i Ajzenberga i mnogi su mislili da će taj par biti kratkog veka. Slagao sam se s tim. Kantar je voleo da bude u dobroj kondiciji i odlazio je u krevet u razumno vreme. Nije pio niti pušio. Brodvej Bili je, s druge strane, imao stomacić i često nije video kreveta do jutarnjih sati. “Pušenje i piće ti ne mogu ništa na duže staze”, rekao mi je Bili one noći kada je smatrao da su mi potrebni saveti.

Benito Garoco je upitan kakve osobine traži kod partnera. “Prvo”, rekao je Garoco, “da uvek ima osmeh na licu. Zatim, da savršeno zna licitacioni sistem. Na kraju... da je jedan od najboljih igrača na svetu.”

Kada sam ih video u Stokholmu, Kantar i Ajzenberg su odgovarali samo trećem uslovu. Glavni razlog zbog kog sam mislio da njihovo partnerstvo neće dugo trajati je što sam ih gledao nekoliko seansi kako igraju ‘zajedno’. Odbrana im nije bila odgovarajuća. Nije bilo komunikacije među njima. Govorili su različite jezike, da tako kažem. Izgledalo je kao da svaki igra odbranu u različitoj podeli.

Seanse ‘brbljanja’ Kantara i Ajzenberga posle igre svake večeri – kojima sam često prisustvovao – mogle su da se zovu Terapija Razgovorom. Svaki od njih je kritiko-

¹James Cayne, r. 1934, dvostruki vicešampion sveta u miks konkurenciji 1974; Charles (Chuck) Burger, r. 1936, pobednik na mnogim najznačajnijim američkim turnirima. *prim. Urednika*

²Edwin Kantar, r. 1932, dvostruki osvajač Bermuda Boula, 1977. i 1979. *prim. Urednika*

vao ovog drugog i samog sebe. Kritika je bila konstruktivna i kao takva je primana. Mnogo sam naučio od Ajzenberga i Kantara. Piter Vajksel i ja koristimo metod sličan njihovom. Njima je svakako bio dobar. Njihov slab uspeh iz Stokholma se nikada nije ponovio i šest godina kasnije bili su jedan od parova kojih su se najviše plašili. Tokom tih šest godina osvojili su mnoga nacionalna prvenstva, uključujući i toliko željene *Spingold* i Veliko nacionalno ekipno prvenstvo, i bili su u timu koji je 1975. predstavljao Sjedinjene Države na *Bermuda Boulu*.

Turnir u Stokholmu se završio, ali još nisam bio spreman da idem kući. Želeo sam da se opustim i razmislim o onome što sam video. Imao sam nešto novca, uglavnom zarađenog na kocki po njujorškim bridž klubovima, pa sam odlučio da odletim avionom na sever Švedske. Čuo sam da je Kiruna predivna. Bila je udaljena samo sat leta.

Rekli su mi da sam bolji u matematici nego u jezicima zbog aktivnosti različitih delova mozga. Ovo možda objašnjava zašto često volim da budem sam.

Grad je bio mali i sunce je sijalo dvadeset dva sata dnevno. Ljudi su me podsećali na Eskime koje sam video u filmovima. Prenoćio sam u Kiruni kod jedne porodice – koštalo je dva dolara – gde su mi poslužili obrok od kuvane ribe, sira i domaćeg belog vina. U ponoć sam otišao u šetnju i posmatrao sunce. U dva sata po ponoći lutao sam po napuštenom rudniku gvožđa. *Sent Erik Hol* je izgledao tako daleko.

Uživao sam u Kiruni, ali Njujork je bio mesto gde je trebalo da budem i usavršavam svoju veštinu u čudnovatoj profesiji kojoj sam se najzad posvetio. Pre puta u Stokholm samo sam se poigravao mislju da postanem bridž profesionalac; sada sam bio siguran. Bridž je, onako kako su ga igrali Asovi, Fon Zedvic i Riz, vrsta umetnosti. Trebalo je da je savladam, ako je moguće bolje nego oni.

Sanjario sam sve vreme leta preko Atlantika. U snovima sam upravo osvojio *Grend Slem*: pobedio sam na *Rajzingeru*, *Spingoldu*, *Vanderbiltu*¹ i *Bermuda Boulu*. Sada sam se spremao za nastup na najskupljem turniru u istoriji bridža – na turniru na kom je nagrada bila 100.000 dolara.

---

¹*Reisinger, Spingold, Vanderbilt* – najznačajnija američka timska takmičenja. Pobjednik turnira pobjednika ovih takmičenja postaje reprezentacija Sjedinjenih Država.*prim. Urednika*
